

Guds nåde er verdens største kraft.

2 det foredrag.

Jeg vet ikke hvad teologene sier om lægmannen Ronald Fangens foredrag igår om Paulus som teolog, — han utviklet en opfatning som opponerer mot manges, og kanskje den vanlige forståelse av Paulus. Fangen argumenterer både med den ene og den annen forsker, men han påberoper sig ingen andre autoriteter enn Gud og de kunnskapene Han har gitt ham, idet han var et villig redskap i Guds hånd. Derfor kunde også Fangen i sitt foredrag igår løse, eller kanskje rettere sagt levendegjøre de ting i kristendommen som har vært døde for mange søkende. Vi har følt oss draget av det, og som problemer har det plaget oss fordi vi bare forstod den ting at her stod vi ved et knutepunkt i kristendommen uten å kunne gripe det. Knutepunktet er Kristi kors, og problemet er Guds kjærlighet.

Jeg sa at foredraget levendegjorde, det vil si at Paulus var Guds vidnesbyrd, men vi har skjøvet det fra oss så lenge og hyllet det så meget inn i våre reservasjoner, at det vidnesbyrd som skulde hjelpe mennesket i mange av dets sværeste konflikter, ikke kunde nå frem.

Nu bragte Fangen idet han samdelte sin opplevelse av Guds verk i Paulus, mange mennesker til forløsende forståelse av hans vidnesbyrd.

Da vi ikke kan gjengi foredraget i sin helhet, får vi inn til det foreligger i bokform nøie oss med å konstatere de resultater Fangen kommer til.

Paulus opprettholder ingen motsetning mellom tro og gjerninger for det troende menneske.

Ronald Fangens annet foredrag i Petrikirken igår for fullt hus.

Paulus hadde opplevet Guds inngrep i sitt eget liv, og det gav ham tillit til Guds inngripen i alle ting. Han erkjente at ingen gjør sig fortjent til Guds nåde, den er en gave til menneskene. Den krever intet vederlag, hovedsaken er at avstanden mellom Gud og menneskene blir brutt, og Gud har forliket sig med menneskene. Dermed blir døden heller ikke livets endelige utgang, — «døden er opslukt til seier».

I århundreder har menneskene tumlet med de vanskeligheter som ordene rettferdighet og rettferdiggjørelse har budt dem. Menneskene blir ikke rettferdiggjort ved gjerninger, men ved tro.

Den motsetning man har opprettholdt mellom tro og gjerninger er ørkesløs og meningsløs. For Paulus er rettferdiggjørelsen et orienterende standpunkt, og intet blivende sted. Den var et opgjør med hans farisæerbo, hvor han måtte skrive ned sine rettferdsaktiva overfor Gud til null. Rettferdighet er ikke noe Gud krever av menneskene, men en gave til hver den som tror. Det dreier sig ikke om lov og krav, slit og trelldom, men om en gave fra den gode Gud. Overfor dette måtte Paulus erkjenne sin falitt, og da han hadde vært en utmerket farisæer, måtte han samtidig erkjenne at hele farisæismen var gal. Og det tragiske for ham var at der ikke kunde bli et kompromiss mellom jødedommen og kristendommen.

Farisæernes lovnåde gav ikke kraft, og hadde det vært en lykke å oppfylle den, vilde den vært evangelium. Men det vilde forutsette at menneskene elsket Gud, det gjorde de ikke, og derfor var loven bare en knugende tordensky. De elsket ikke Gud og identifiserte ham bare med sin egen rettferdighet. Menneskene kan ikke prestere rettferdighet, og så lenge de allikevel strever med det, kan Guds rettferdighet heller ikke nå dem.

Guds rettferdighet kom i Kristus. Kjærlighet er det eneste kristne legitime motiv. Gud måtte selv skape kjærlighet, og det kunde han bare ved selv å åpenbare sin kjærlighet. Og det kunde han bare gjøre ved at han steg ned blandt menneskene, identifiserte sig med dem, tok deres byrder, ikke krevet soning, men selv sonet. Og det fullbragte han.

De 12 apostler var langsomt blitt oppdradd til å erkjenne at Kristus var Guds sønn, mens Paulus blev omvendt idet han var iferd med å forfølge ham. Derfor forstod han også at når det skul-

de fullbringes, da måtte det skje i det rystende drama hvor Gud ofret sig selv og beviste at han er kjærlighet, — og derved frelste menneskene. Gud stod selv i skjæringspunktet på Golgata, der føres verdens synd sammen med Guds kjærlighet.

Det er for Paulus gudbespottelig når menneskene kommer med *sine* gjerninger. Velen til Gud er Guds vei, men Paulus oprettholder ikke en forskjell mellom tro og gjerninger for det troende menneske. Allerede det å ta imot er en handling, og ansvaret er desto større fordi det er Gud som har tatt initiativet. Men vanskelighetene er ikke overvunnet ved at Guds initiativ er sluppet til, det må skje hver dag, hver dag ny overgivelse til Gud.

Gud gir oss trang til å vandre i lyset. Det var menneskenes tragikk at de ikke kunde opfylle loven, Barnekårets ånd, Jesu Kristi ånd, truer ikke, eller skremmer, men gir menneskene kraft. Derfor heter det at Kristi kjærlighet tvinger mig. Hvor blir der så av illusjonen om tro og gjerninger? Paulus tror ikke på de gode gjerninger, men på de gode gjerninger Gud gir oss å gjøre. Johannes' ord om å vandre i lyset, betyr hos Paulus å vandre i Jesu gjerninger. For Paulus er det kristne liv det liv Gud leder, og den kristne det menneske som lær sig lede av Gud. Gud er den som virker og skaper i og med menneskene, derfor skal menneskene virke og la sig lede.

Gud tar ikke menneskene ut av syndens verden, men han har radikalt for-

andret vår stilling i denne syndens verden. Vår radikalt forandrede stilling beror på at den hellige Gud elsker synderen, det er menneskelig sett meningsløst, men det er åpenbart og bekreftet i Kristus. I dette livssamfund med Gud blir vi barn, og den nåde er nok. Paulus vidner om at den var nok for ham.

Paulus blev en stor mann fordi han i ett og alt var ledet av Gud. Han begynte med å opgi sin selvrettferdige farisæisme, og der begynner alt kristent liv, — og han fortsatte med det.

Hos Paulus går liv og lære hånd i hånd. Han forkynte det han erfarte. Og når han erfarer så rikt, så er det fordi hans overgivelse er så hel. Som Paulus vilde han ikke nådd langt, men som Paulus sprengte han alt det som hadde hindret ham. Og det skjedde i og med erkjennelsen: Jeg er den ringeste av alle apostlene, — men av Guds nåde er jeg den jeg er. Siden forkynner Paulus at hvor loven intet utretter, der utretter nåden alt. Guds nåde er verdens største kraft.

Det hele sluttet op om den gamle, kjære sannhet: «Så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv».

Det så ut til å være like mange mennesker i kirken igår som til det første foredrag, men dette foredraget gjorde såvidt jeg forstår et mektigere inntrykk. Iaften holdes det siste foredrag.

Ph.